

Redactioneel

Deze vierde aflevering van het *Tijdschrift voor Ondernemingsbestuur* bevat drie bijdragen: een daarvan gaat over bestuur en toezicht en risicomanagement in een data-gedreven wereld, de andere twee gaan over het Voorontwerp Wet aanpassing geschillenregeling en verduidelijking ontvankelijkheidseisen enquêteprocedure (hierna: 'Voorontwerp'). Dat Voorontwerp ging op 22 augustus 2019 in internetconsultatie, welke consultatie op 22 november 2019 is gesloten.

Marinka van Falier en *Anne Lafarre* gaan in de eerste bijdrage in op de rol van bestuurders en commissarissen in een data-gedreven wereld, het risicomanagement en het toezicht daarop. Zij stellen dat diverse ontwikkelingen, zoals de toename van het aantal cyberincidenten en de aandacht voor technologie als onderdeel van de Nederlandse Corporate Governance Code (NCGC), aantonen dat vennootschappen er niet aan ontkomen om digitalisering en technologische innovatie te integreren in hun interne beheersings- en controlesystemen. Dit vereist ook een goed werkende communicatie- en informatiestructuur. Schiet het bestuur in ernstige mate tekort in het bepalen en uitvoeren van een digitale strategie, dan kan sprake zijn van bestuurdersaansprakelijkheid. Hetzelfde geldt voor de RvC ten aanzien van zijn toezichthoudende functie, aldus *Van Falier en Lafarre*. Zij stellen dat digitale kennis binnen de bestuurskamer wenselijk en in toenemende mate onontbeerlijk is. Uit hun verkennende empirische analyse volgt dat een groot aantal van de grootste Nederlandse beursvennootschappen op dit moment ten minste één digital savvy-bestuurder en/of commissaris heeft. Dit opent volgens de auteurs de weg naar verdere NCGC best practice-bepalingen over IT-expertise van bestuurders en commissarissen. *Van Falier en Lafarre* stellen in dat kader een aantal opties voor.

In de tweede bijdrage bespreekt *Mike de Graaf* het Voorontwerp, meer in het bijzonder de voorgestelde wijzigingen in de geschillenregeling. Hij stelt onder meer dat de huidige geschillenregeling een gewenste scheiding op aandeelhoudersniveau niet op een doelmatige wijze bewerkstelligt, onder meer omdat de strenge hoedanigheidseis bij de uitstootvordering daaraan in de weg staat. In de voorgestelde regeling wordt die eis minder streng uitgelegd. Het gaat niet langer om gedragingen in hoedanigheid van aandeelhouder maar om allerlei gedragingen van de aandeelhouder ook buiten die hoedanigheid die het belang van de vennootschap schaden en die een grond voor de uitstootvordering kunnen zijn. Daarmee wordt een belangrijk knelpunt weggenomen, aldus *De Graaf*. De verruiming van de hoedanigheidseis wordt in het Voorontwerp doorgezet naar de vordering tot gedwongen overgang van het stemrecht. Volgens *De Graaf* is dat van symbolische waarde, omdat naar zijn mening het hoedanigheidscriterium onnodig opgerekt wordt. Ook de voorgestelde wijziging voor de uittredvordering komt aan de orde. Die wijziging houdt in dat een aandeelhouder deze vordering kan instellen als zijn medeaandeelhouders zich zodanig strijdig gedragen met hetgeen door de redelijkheid en billijkheid wordt gevorderd (in plaats van schending van zijn rechten of belangen) dat het voortduren van zijn aandeelhouderschap in redelijkheid niet langer van hem gevergd kan worden. Deze wijziging lijkt erop te duiden dat voor de toewijzing van de uittredingsvordering geen (bijkomende) zwaarwegende omstandigheden zijn vereist, aldus *De Graaf*. Hij besluit zijn bijdrage met enkele slotopmerkingen.

In de derde bijdrage houdt ook *Camiel Hanegraaf* het Voorontwerp tegen het licht. Hij gaat in op de voorgestelde wijzigingen van het enquêterecht. Ten eerste, de (technische) verduidelijking van artikel 2:346 BW voor de toegang tot de enquêteprocedure voor aandeelhouders en certificaathouders van beursvennootschappen. Ten tweede, de introductie van een vereenvoudigde geschillenregeling, bestaande uit een nieuw artikel 2:356a BW. *Hanegraaf* wijst op twee bijzonderheden van die vereenvoudigde geschillenregeling, namelijk dat (i) de Ondernemingskamer, en niet de rechtbank, in eerste aanleg de vordering of het verzoek op grond van de geschillenregeling behandelt en (ii) toegang tot die vereenvoudigde procedure slechts bestaat nadat de Ondernemingskamer onjuist beleid of wanbeleid heeft vastgesteld in de vennootschap die het voorwerp is van de geschillenprocedure. *Hanegraaf* doet een aantal aanbevelingen om tot een betere regeling op de door hem besproken punten te komen.

Ik nodig u, als lezer, van harte uit te reageren op artikelen in *TvOB* en uw opmerkingen of suggesties over *TvOB* kenbaar te maken aan Charlotte Helmer (redactiesecretaris) via: tijdschriftvob@gmail.com.

Namens de redactie, Rogier Wolf